

Secese v oděvním designu

Michaela Doskočilová

Bakalářská práce
2007

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ústav produktového designu

akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela DOSKOČILOVÁ**

Studijní program: **B 8206 Výtvarná umění**

Studijní obor: **Multimedia a design**

Téma práce: **Sesese v oděvním designu – inspirace secesními liniemi a dekorem.
Návrhy a realizace textilního materiálu a tvorba oděvní kolekce.**

Zásady pro vypracování:

Výtvarné zpracování a realizace vybraných finálních návrhů, cca 3ks modelů.

Technická a teoretická příprava projektu, sběr potřebných informací a vyhotovení práce dle zadaných parametrů.

Celou práci také odevzdat na cd rom v elektronické podobě.

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, vlastní závěry.

Rozsah práce:

Výtvarné řešení designu oděvu ve variantách, finální řešení, výběr materiálu, stříhové řešení, realizace vybraných modelů, výtvarná dokumentace

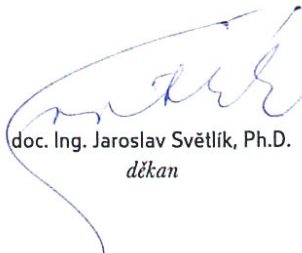
Rozsah práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Secese-ismy. Bohumír a Marcela Mrázovi
Dějiny umění 9. José Pijoan
Secese slovo a tvar. Danuše Kšicová
Gaudí. Maria Antonietta Crippaová

Vedoucí bakalářské práce: **ak. mal. Šárka Šišková**
Ústav produktového designu
Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2007**
Termín odevzdání bakalářské práce: **11. května 2007**

Ve Zlíně dne 15. ledna 2007

doc. Ing. Jaroslav Světlík, Ph.D.
děkan

ak. mal. Šárka Šišková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Ve Vašich rukou právě držíte část mé mysli a inspirace, díky nimž se zrodila tato kolekce inspirovaná secesí. Tato práce je mojí zpovědí a životopisem mých modelů od jejich zrodu po samotnou realizaci.

Klíčová slova:

Ornament, dekorativismus, secese, stylizace

ABSTRACT

You are now holding in your hands piece of my mind and my inspiration, thanks of their, it was born this collection inspirited by secession. This work is confession and biography of my models from their beginning until their realization.

Keywords:

Ornament, decoration, secession, conventionalization

V první řadě mé poděkování patří pedagogům této univerzity, kteří mně vedli správným směrem k úspěšnému cíli. Jmenovitě bych chtěla poděkovat vedoucí mé práce ak. mal. Šárce Šiskové a oponentce ak. mal. Aleně Blažkové. Dále bych poděkovala mé rodině a přátelům, kteří mně po celou dobu mé práce podporovali a byli mi velkou oporou.

Za to jim všem patří mé velké díky.

OBSAH

ÚVOD	7
I TEORETICKÁ ČÁST	8
1 INSPIRACE	9
1.1 DOST UŽ BYLO MINULOSTI.....	10
1.2 SECESNÍ SVĚT	11
2 KONCEPCE	12
2.1 ŘEČ ŠTĚTCE	12
2.2 NA CESTĚ K CÍLI.....	16
II PRAKTICKÁ ČÁST	17
3 SPOUTANÁ ORNAMENTEM	18
3.1 FOTODOKUMENTACE REALIZOVANÝCH MODELŮ:	18
ZÁVĚR	22
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	23
SEZNAM OBRÁZKŮ	24
SEZNAM PŘÍLOH	25

ÚVOD

V mé práci jsem se nechala inspirovat jedním z posledních uměleckých slohů z přelomu 19. století, secesí. Mým cílem však nebylo věrohodně napodobit prvky secesní módy ani originální nenapodobitelný secesní ornament. Propůjčila jsem si pouze některé z hlavních znaků, které samotný sloh tvoří a snažila jsem se secesi posunout o pár století kupředu, do naší současnosti.

Ruku mé fantazie vedla při celé práci představa dekorativního ornamentu v podobě úponků plazivých rostlin, které svírají secesní architekturu i jiná díla té doby.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 INSPIRACE

Svět mé inspirace a fantazie je ukryt za dveřmi, za které Vám dovolím nahlédnout. Zapomeňte na dnešní uspěchaný a moderní život plný chaosu a nechte se unášet na vlnách secesního ornamentu do časů dávno minulých, avšak stále nezapomenutelných.

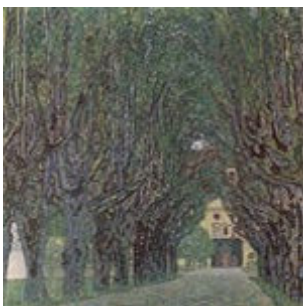
1.1 Dost už bylo minulosti

...Vše minulé a historizující musí mlčet, aby styl nový, secesní mohl křičet do celého světa...

Umění je již vyčerpáno propůjčováním motivů z let dávných a již zapomenutých. Jako živou vodou se v této době křísí styly dávno pohřbené, aby mohly znovu otevřít oči v devatenáctém století pod maskou nazývanou „historismus“. Proč žít v něčem dávno prožitém a znovu se vracet do minulosti? Chceme dýchat současný vzduch, obdivovat nové a dosud nevyslovené nápady a nechat se obklopit světem, který je skutečný a nový. Takto zřejmě zněli hlasy umělců i veřejného okolí, zkrátka všech, co se už nechtěli schovávat ve stínu minulosti a stále slyšet už dávno vyřčené.

V této době ze země vyrůstá malý stonek neznámé rostliny a dere se stále výš a výš a jeho nespoutané prsty v podobě plazivých úponků objímají celý svět. Naturalistický ornament se proplétá celým životním stylem, všemi druhy umění od architektury přes malbu až po svět módy. Klíčky a úponky této rostliny vyvěrají i ze stránek dobových knih a jejich písem. Nesmíme také opomenout elegantní dámu v šatech ze secesního krajkoví, architekturu. Tak i sám Ruskin v roce 1853 kázal: „Ornament je počátkem architektury“. Ornament nebyl pouze počátkem samotné architektury, ale všeho, co se v té době narodilo i zemřelo.

Ze všeho najednou vyvěrá nová myšlenka, myšlenka dekorativního ornamentu. Zvířecí i rostlinná říše, to vše se stylizuje do podoby vlnící se a nekončící linie. Stejně tak rychle jak pnoucí rostlina prorazila půdu stuhlou již přežitými historismy, tak stejnou rychlostí se pak secesní sloh šíří do celého světa, aby ohromil nové publikum svoji krásou a okázalostí. V každé zemi je chápán jinak, jak už nám naznačuje odlišné pojmenování, (Jugendstil, Art Nouveau, Modern Style.) ale základní kámen každého secesního díla je pevně zasazen v půdě devatenáctého století a je tak nezaměnitelný.

obr. č.1

obr. č.2

obr. č.3

1.2 Secesní svět

Chytám za kliku a otevírám velká zdobená vrata. Po jejich otevření se mi před očima náhle rozprostírá nový svět a jeho okouzlující tajemno mně nutí vstoupit a nechat se pohltit krásou a kouzlem pro mě neznámým. Po prvních pár krůčcích na mně dýchne vůně minulosti a nechávám se jí unášet dál do útrob tajemných zákoutí. Procházím městem a míjí mně elegantní ženy v dlouhých hedvábných šatech. Jejich pasy jsou tak útlé a stažené jakoby ani nemohly dýchat, ale i přes to se nesou s takovou grácií a lehkostí. Všichni kolem mě přehlíží a já se tak dál můžu nechat unášet kouzlem tohoto světa. Jediní, kdo si mně z výše prohlíží, jsou domy, hrdě se tyčící nad hlavami všech kolemjdoucích a pyšní se svými zdobnými ornamenty, které vystavují na obdiv celému světu. Tak i já se zastavuji a obdivuji hravost propletených linií a její harmonii s vážnou a přísně vyhlížející architekturou.

Za rohem na mně vykukuje stavba, na první pohled odlišná od okolního světa. Jakoby se celá vlnila a vytvářela dojem dynamismu, její balkóny jsou vysazeny před dům jako malé zdobené šuplíky u psacího stolu. Ornament tvořící součást celé stavby je jako lehká a zranitelná pavučina, ale je přece tak pevný. Hledím na ten architektonický skvost a jsem uchválena architektovou genialitou.

Už se stmívá a já musím jít. Na zpáteční cestě mně doprovází plazivý ornament všude kolem. Zábradlí připomínají lehké krajkoví a já mám strach se jich dotknout, aby se neponičili. Jsem opět u velkých vrat a musím opustit tento secesní svět. Jsem nasycena secesní krásou a tak zavírám dveře a navracím se zpět do 21. století. Secese má své místo v minulosti, a tak ji nechávám za dveřmi ve světě fantazie a snů. Odnáším si ale spoustu zážitků a plné kapsy inspirace pro moji práci.

obr. č.4

obr. č.5

obr. č.6

2 KONCEPCE

2.1 Řeč štetce

Inspiraci pro tvorbu návrhů jsem nemusela hledat dlouho. A oproti samotné realizaci modelů se mé kroky ubíraly stále stejným směrem k předem danému cíli. Pouze jediný secesní malíř maloval ženy s takovou lehkostí a jemnou ženskostí, až jakoby cítíte sladkost jejich parfému a jemnost rozevlátých vlasů. Každý záhyb jejich šatů je tak věrohodný a vy máte pocit, že se jich můžete dotknout. To vše je ukryto za závěsem jemného dekoru a mohl to vytvořit jen jeden člověk. Umělec mnou uznávaný a ne náhodou proslavený právě v období secese, Alfons Mucha.

obr. č.7

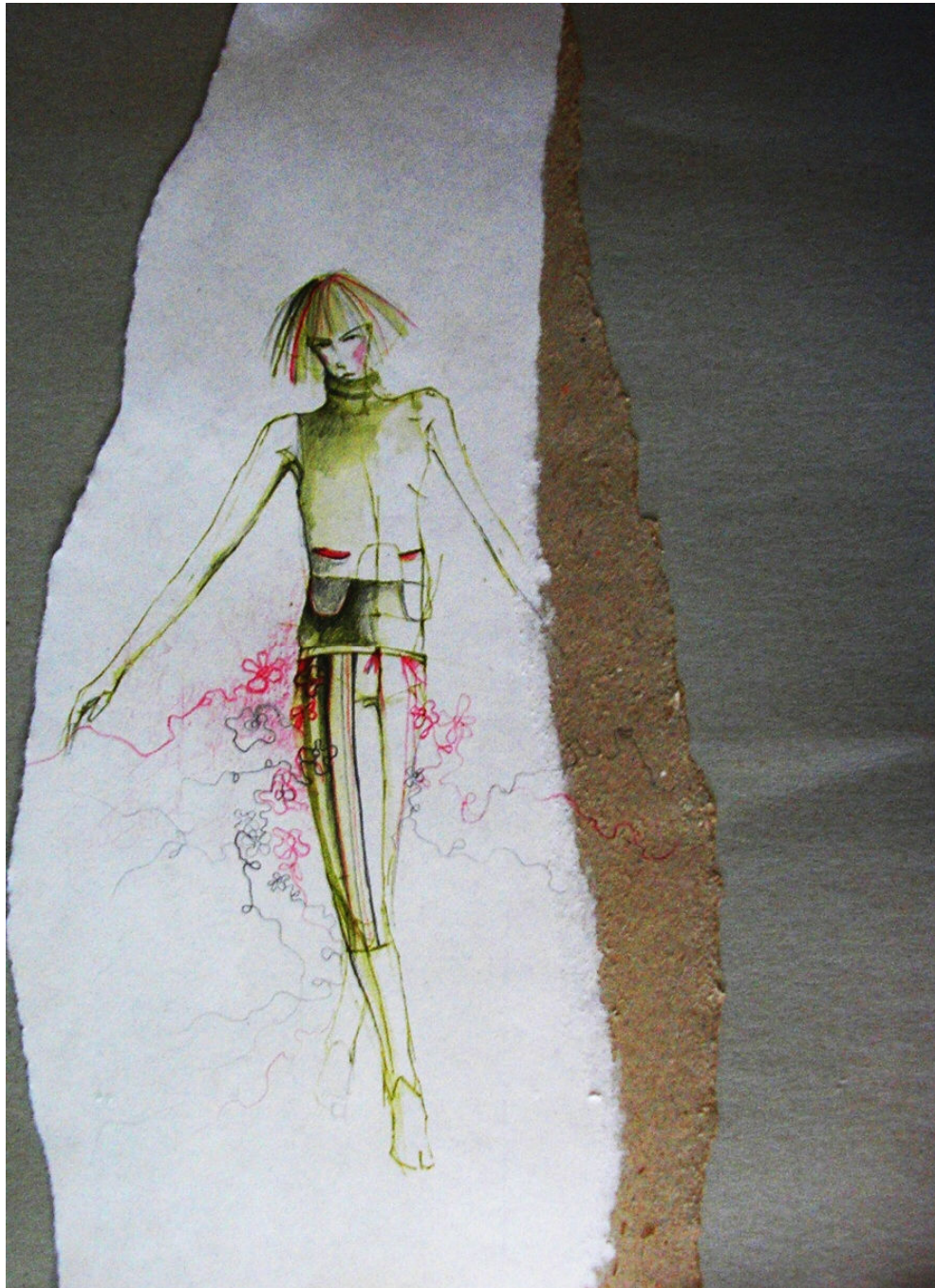

obr. č.8

obr. č.8

Dovolila jsem si od něj vypůjčit lehké a nevýrazné tóny barev a lehkost jeho maleb. A tyto přívlastky jsem připevnila na základ mého osobitého výtvarného projevu. Stále jsem se však snažila zachovat u návrhů onu lehkost a secesní kouzlo pnoucího ornamentu.

Tyto kresby jsou pro mě cenným inspiračním zdrojem, ne však přesným detailně propracovaným nákresem. V průběhu hledání konečné podoby modelů jsem vytvářela další kresby na stejné téma. Tyto návrhy mně nakonec dovedly k myšlence užít secesní ornament na běžně nositelném oděvu.

2.2 Na cestě k cíli

Myšlenka nechat se inspirovat právě secesí mně nadchla již dříve, ale cesta ke konečné podobě nebyla snadná. Na počátku pluly mé myšlenky do končin extravagantních modelů honosných tvarů a secesní zdeformované siluety „X“, to vše by bylo pokryto nesourodým dekorem. Pak jsem se zeptala sama sebe: „Mám zpívat cizí píseň a používat prvky v minulosti již užité?“ Žijeme přece v současnosti, nač se vracet zpět. A tak jsem se i já vrátila do současnosti, vyprázdnila jsem kapsy plné inspirace ze secesní doby a začala jsem vytvářet kolekci určenou pro dnešní mladou generaci. Mým cílem bylo vytvořit mladistvé modely oživené naturalistickým květinovým vzorem. Květiny jsem stylizovala do zjednodušené a hravé podoby, protože si myslím, že současná mladá generace je plná barev a života. Pro realizaci modelů jsem proto použila výrazných barevných kontrastů, které mi umožnily tmavě zelené odstíny v kombinaci s ostře červenou. Zdobný výrazný ornament tvořený našíváním jsem ještě zvýraznila použitím tmavého odstínu syté růžové barvy. Volila jsem běžně nositelné části oděvu oživené našívanými ornamenty a jakoby do líce obrácenými švy. Jako další netradiční prvek jsem použila prvky běžně používané jen jako technická část oděvu. Kapsy a kapsové váčky jsem vysadila na povrch a snažila jsem se je zviditelnit stejně tak jako zdrhovadla a podsádku u kabátku, vytvořených v kontrastních barvách. Všechny modely mají minimálně tři části a jsou vytvořené tak, aby se daly vzájemně a variabilně kombinovat.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SPOUTANÁ ORNAMENTEM

3.1 Fotodokumentace realizovaných modelů:

ZÁVĚR

Teoretickou část jsem se snažila podat čtenáři lehkou a čtivou formou. Mým záměrem bylo nastínit divákovi můj svět fantazie a inspirace, který mně vedl po celou dobu mé tvorby až ke konečné podobě celé kolekce.

Celá kolekce je nositelná a určena pro mladou generaci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

José Pijan – Dějiny umění 9.Odeon Praha, 1985

Danuše Kšicová - Secese slovo a tvar. Masarykova universita v Brně, 1998

Maria Antoinetta Crippaová-Gaudí. Taschen/ Nakladatelství Slovart, 2005

Jana Máchalová – Móda 20. století. Nakladatelství Lidové noviny, 2003

Internetové stránky: www.muchafoundation.org

www.greatbuildings.com/architects/Antonio_Gaudi.html

www.pinknet.cz/~malin/secese.html

SEZNAM OBRÁZKŮ

1. Gustav Klimt
2. Gustav Klim
3. Antonio Gaudí, detail architektury
4. Antonio Gaudí
5. Antonio Gaudí
6. Antonio Gaudí
7. Alfons Mucha
8. Alfons Mucha
9. Alfons Mucha

SEZNAM PŘÍLOH

Fotodokumentace

Název kolekce: Spoutaná ornamentem

Foto: Jiří Zlámal